

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΙΣΤΗ ΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΚΟΜΙΣΤΗ ΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗΣ

Ι. Εισαγωγή

Η χρήση της συναλλαγματικής είναι συνήθης στις καθημερινές, οικονομικές και εμπορικές συναλλαγές, καθώς πρόκειται για ένα αξιόγραφο που εκπληρώνει μια σειρά από λειτουργίες, με κυριότερη εκείνη της **παροχής πίστωσης**. Συγκεκριμένα, η συναλλαγματική μπορεί να εκδοθεί πληρωτέα μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα από την έκδοσή της, με συνέπεια να δίδεται ένα περιθώριο χρόνου για την πληρωμή της. Στην πρακτική, συναντάται συχνά σε εμπορικές συναλλαγές, π.χ. σε συμβάσεις πώλησης εμπορευμάτων. Η έκδοσή της διευκολύνει αφενός τον αγοραστή, ήτοι το πρόσωπο που υποχρεούται να πληρώσει, αφού καλύπτει την αδυναμία της άμεσης ρευστότητας και

αφετέρου εξυπηρετεί τον δικαιούχο είσπραξης αυτής, δηλαδή τον πωλητή, καθόσον ο τελευταίος διαθέτει μία ακόμα αξίωση κατά του αγοραστή, η οποία απορρέει από τη συναλλαγματική.¹

II. Γενικά χαρακτηριστικά

Η συναλλαγματική αναφέρεται, κατά βάση, σε μία **τριπρόσωπη σχέση**, η οποία αποτελείται από τον **εκδότη, τον πληρωτή και τον λήπτη**. Ο εκδότης είναι το πρόσωπο που εκδίδει τη συναλλαγματική και δίνει την εντολή πληρωμής. Πληρωτής είναι εκείνος που καλείται να πληρώσει και ο λήπτης είναι το πρόσωπο, στο οποίο πρέπει να γίνει η πληρωμή. Ο κύριος οφειλέτης από τη συναλλαγματική είναι ο αποδέκτης της, ήτοι εκείνος που αποδέχτηκε την πληρωμή και μπορεί να είτε ο εκδότης είτε ο πληρωτής.² Ο λήπτης είναι ουσιαστικά ο αρχικός κομιστής αυτής και μπορεί να τη μεταβιβάσει με οπισθογράφιση σε τρίτο πρόσωπο.

Για να είναι έγκυρη μία συναλλαγματική πρέπει, βάσει νόμου (ν. 5325/1932), να περιέχει τα κάτωθι **οχτώ τυπικά στοιχεία**:

1. Την ονομασία «**συναλλαγματική**» στο κείμενο του τίτλου³
2. Την απλή και καθαρή εντολή περί πληρωμής ορισμένου ποσού π.χ. «πληρώσατε δυνάμει της παρούσης...», χωρίς όρους ή αιρέσεις.
3. Το όνομα του πληρωτή, δηλ. αυτού, ο οποίος πρέπει να πληρώσει (μπορεί να είναι φυσικό ή νομικό πρόσωπο). Ως πληρωτές μπορούν να σημειωθούν περισσότερα πρόσωπα για ολόκληρο το ποσό και όχι συμμετρως.
4. Τη σημείωση του χρόνου λήξης. Συναλλαγματική, στην οποία δεν σημειώνεται ο χρόνος λήξης, δεν είναι άκυρη, αλλά θεωρείται πληρωτέα εν όψει. Πιο συγκεκριμένα, η **συναλλαγματική δύναται να εκδοθεί εν όψει, μετά προθεσμία από την όψη, μετά προθεσμία από τη χρονολογία, σε ρητή ημέρα. Οι συναλλαγματικές, στις οποίες προσδιορίζεται διαφορετικά ο χρόνος λήξης, καθώς και εκείνες που εμπεριέχουν διαδοχικές λήξεις είναι άκυρες.**
5. Τον τόπο πληρωμής. Αν δεν αναγράφεται, ως τόπος πληρωμής θεωρείται ο τόπος κατοικίας του πληρωτή.

¹ Ο πωλητής διατηρεί, δηλαδή, την απαίτησή του από τη σύμβαση πώλησης, ενώ, παράλληλα, έχει ακόμα μία απαίτηση, αυτή από τη συναλλαγματική, η οποία δεν εξαρτάται από τη βασική σχέση, από την οποία προήλθε η απαίτηση (αναιτιώδης χαρακτήρας της συναλλαγματικής).

² Παρόλο που η αποδοχή δεν είναι στοιχείο της εγκυρότητας του τίτλου, η αποδοχή επί του σώματος της συναλλαγματικής της προσδίδει κύρος στις οικονομικές συναλλαγές.

³ Δεν αρκεί η αναγραφή της στην επικεφαλίδα, πρέπει να αναφέρεται και στο κείμενο.

6. Το όνομα του προσώπου στο οποίο θα γίνει ή υπέρ του οποίου θα γίνει η πληρωμή.
7. Τη σημείωση της χρονολογίας και του τόπου εκδόσεως της συναλλαγματικής.
8. Την υπογραφή του εκδότη.

III. Προστασία κομιστή επί απλήρωτης συναλλαγματικής

Αν η απαίτηση του κομιστή της συναλλαγματικής δεν ικανοποιηθεί από τον αποδέκτη ή τους λοιπούς υπόχρεους (εκδότης, τριτεγγυητές, οπισθογράφοι), στους οποίους στρέφεται, αφού έχει προηγουμένως τηρήσει τις διατυπώσεις επιμέλειας που επιβάλλονται από το νόμο⁴, ο ίδιος δύναται να επιδιώξει δικαστικά την ικανοποίηση της απαίτησής του, με έναν από τους κάτωθι τρόπους:

- Να ζητήσει την έκδοση διαταγής πληρωμής. Πρόκειται για την ταχύτερη διαδικασία, αφού ο κομιστής έχει εντός σύντομου χρονικού διαστήματος εκτελεστό τίτλο και τίτλο προς εγγραφή υποθήκης, του δίδεται δε δικαίωμα για αίτηση εγγραφής προσημείωσης υποθήκης.
- Να εγείρει αγωγή κατά την ειδική διαδικασία εκδικάσεως διαφορών από πιστωτικούς τίτλους. Σε αντίθεση με την τακτική διαδικασία, με την ειδική αυτή διαδικασία διευκολύνεται και επιταχύνεται η δικαστική επιδίωξη της απαίτησης, αφού δεν επιτρέπεται η ανταγωγή, υφίσταται υποχρεωτική προαπόδειξη και προβλέπεται περιορισμός στην άσκηση ενδίκων μέσων.⁵
- Να εγείρει αγωγή κατά την τακτική διαδικασία.

Χριστίνα Ζήση

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Αστικού Δικαίου Ε.Κ.Π.Α.

⁴ 1. Εμφάνιση της συναλλαγματικής προς πληρωμή 2. Μη πληρωμή ή μη αποδοχή 3. Σύνταξη διαμαρτυρικού (ουσιαστικό έγγραφο που βεβαιώνει το γεγονός μη πληρωμής και απαραίτητα για την αναγωγή) δεν συντάσσεται αν υπάρχει ρήτρα ανέξοδος επιστροφή ή άνευ διαμαρτυρικού που δηλώνει ότι ο κομιστής απαλλάσσεται από τη σύνταξη διαμαρτυρικού για την αποδοχή και μη πληρωμή 4. Ενημέρωση προηγούμενου απ' αυτόν οφειλέτη για τη μελλοντική αναγωγή.

⁵ Βλ. Ρόκας Ν., Περάκης Ε., Γενικό Μέρος Εμπορικού Δικαίου – Αξιόγραφα, Νομική Βιβλιοθήκη, 2018.

